Het nieuwe uitstel.

—

Waarlijk, het ministerie maakt misbruik van het geduld der natie! Het schijnt zich ten taak gesteld te hebben, zijne vijanden de wapenen tegen zich in handen te leveren en zijne vrienden in de onmogelijkheid te stellen het te ondersteunen. Het ministerie breekt moedwillig zijne kracht en verslijt zich in werkeloosheid. Het werpt niet slechts baldadig zijne eigene reputatie van doortastendheid en voortvarendheid te grabbelen, maar de reputatie zijner partij. Dit ministerie, dat bij uitnemendheid het *constitutioneele ministerie* scheen te zijn, dit ministerie, dat de kern der constitutioneele partij scheen uit te maken, dit ministerie, dat, toen men het op den dwaalweg van bedriegelijke prospectus- en programma-goochelarij zocht te lokken, met fierheid antwoordde: »Wacht op onze *daden*," verzinkt thans in eene even onverklaarbare als onverschoonlijke werkeloosheid en stelt dag op dag zijne tegenstanders in de gelegenheid, zegepralend, uit te roepen: »Welnu, hebben wij het niet voorspeld? blijkt het thans niet dat wij gelijk hadden, dat de constitutioneele partij niets dan eene factie is, onvermogend om een gouvernement te constitueren en te organiseren?" En wat kunnen wij daartegen zeggen? wat kunnen wij met reden op die spottende en honende verwijten antwoorden, wanneer de leiders en hoofdmannen zelve der partij, door den tijd ongebruikt te laten voorbijgaan, schijnen te bevestigen, dat zij onvermogend zijn, een gouvernement te constitueren en te organiseren?

»Wacht op onze *daden*!" Wij hebben gewacht, maar de daden zijn niet gekomen. Wij wachten er nog op, maar nog vertoont zich niets in het verschiet.

Hoe meer wij het oog op den toestand van het oogenblik vestigen, des te onverschoonlijker schijnt ons het lang, onverklaard en onverklaarbaar, verwijl. Zoo ooit een ministerie de middelen bezat om de regeneratie eens lands tot stand te brengen, het was dit ministerie. Alle krachten des lands, al wat eene regering sterk en magtig maakt, stond te zijner beschikking; het had niets dan den wil en den moed noodig, om er gebruik van te maken. Thans — men moge het zich zoeken te verbloemen, maar de harde waarheid blijft niettemin zeker — is veel kracht, die eerst ten dienste stond, zoo al niet vijandig omgekeerd, althans geneutraliseerd en nutteloos verloren gegaan. De publieke opinie is van warmte tot koelheid, van koelheid tot onverschilligheid overgegaan, en, wint men niet door snelle en krachtige maatregelen wat men verloren heeft terug, zoo zou de onverschilligheid wel eens zeer spoedig in tegenstand kunnen overgaan. Men heeft den tijd van den vloed laten voorbijgaan; het is meer dan tijd thans, nu de ebbe reeds begonnen is, nog van de gelegenheid gebruik te maken. Publiek en pers geven ondubbelzinnige teekenen van ongeduld en de ijverigste aanhangers van het ministerie kunnen niet ontkennen, dat dit ongeduld regtmatig is.

Te vergeefs telt men alle redenen op, die de vertraging zouden kunnen verontschuldigen; steeds blijft er een nadeelig slot, dat zwaar te verantwoorden zal zijn. Wij willen aannemen, dat, zoolang de begrooting niet was aangenomen, het ministerie met de reorganisatie niet kon beginnen; dat eerst met 1o. januari het ministerie voor goed en vast gevestigd was. Wij willen aannemen, dat de langdurige ziekte van den minister van Binnenlandsche Zaken verhinderde eenigen veelomvattenden maatregel ten uitvoer te brengen, maar, dit alles medegerekenende, is het verwijl nog veel te lang. Reeds sinds geruimen tijd heeft de minister van Binnenlandsche Zaken zijne werkzaamheden hervat; en zoo men, gedurende het [illegible] der ziekte, al niet kon *ten uitvoer leggen*, men kon althans *voorbereiden;* men kon terstond al die verbeteringen en veranderingen tot stand brengen die de specialiteiten van elk departement zijn. De ziekte van den minister van Binnenlandsche Zaken kon b. v. den minister van Buitenlandsche Zaken niet verhinderen in de reorganisatie onzer diplomatische en consulaire missiën; de ziekte van den minister van Binnenlandsche Zaken belette den minister van Oorlog niet, zijn comité van defensie in te rigten, en zijne gewigtige veranderingen, die hij *tegen 1o. januari* op het oog had, tot stand te brengen; de ziekte van den minister van Binnenlandsche Zaken kon toch den minister van Marine niet hinderlijk zijn in de voorgenomen opheffing der Rotterdamsche werf en de vereenvoudiging van het materiëel der marine. Koloniën kon in dien tijd zeer wel zijn ontwerp op het beleid der regering in Indië, en Justitie het ontwerp van regterlijke organisatie, het regt van vereeniging en enquête voorbereiden.

Maar ook van het departement van Binnenlandsche Zaken heeft men, met leedwezen, veel minder zien uitgaan, dan men reden had te verwachten en regt had te eischen. Partiëele verbeteringen zijn ingevoerd, maar eene omvattende reorganisatie heeft geene plaats gevonden. In de derde maand zijn de benoemingen der burgemeesters, die met 1o. januari aftraden, nog niet afgeloopen. Zoo het *administrative* gedeelte der werkzaamheden weinig opleverde, het *legislative* gaf geene meerdere vrucht. Wij zullen niet spreken van de hoofd-onderwerpen, welker regeling men van het departement van Binnenlandsche Zaken wacht, — de kieswet, de provinciale en de gemeentewet, — want bij deze onderwerpen, waarvoor eene menigte van details en gegevens gevorderd worden, die een minister niet altoos bij de hand heeft, kan het uitstel geregtvaardigd worden, maar er zijn meer onderwerpen die geenszins tot eene zoo langdurige studie aanleiding schijnen te geven. Regentschap, voogdij, kroondomeinen enz. zijn onderwerpen, die zeer wel voor eene spoedige regeling vatbaar zijn. In den tijd, dien men besteedt aan het bewerken der meest belangrijke ontwerpen, kon men eene menigte van minder arbeid en inspanning eischende onderwerpen afdoen.

Wij zien werkeloosheid, [illegible] en verwijl, zonder dat wij de reden zien of raden kunnen, *waarom* men werkeloos is, *waarom* men toeft en draalt. De ministers schijnen de noodzakelijkheid om van een zoo onverklaarbaar gedrag rekenschap te geven, niet in te zien, en de vertegenwoordiging schijnt, van hare zijde, geenen grond te vinden, om opheldering en inlichting van zulk eene houding te vragen. Geen vijand maakt van de gelegenheid gebruik om op het ministerie eenen aanval te doen; geen vriend opent het de gelegenheid om zich van den blaam van tijd- en geld-verspilling te zuiveren. En terwijl ministerie en vertegenwoordiging zonder rekenschap te geven of te vragen voortslenteren, vervreemdt het publiek zoowel van het eene als van de andere.

De redenen van dit ondragelijk verwijl kunnen wij — wij herhalen het — niet gissen. Want zelfs het fameuse argument der »zwakke hersenen" eens, met zooveel takt en nederigheid, door een burgerzinnig minister der vertegenwoordiging ter overweging voorgesteld, geldt hier niet. *Deze* ministers bragten hun stelsel mede; zij behoefden niet, nadat zij het ambt verkregen hadden, ook het verstand trachten magtig te worden. Maar juist dit maakt hunne verantwoordelijkheid des te zwaarder.

Het ministerie houde wel in het oog, dat het niet alleen zijne eigene eer en zijnen eigenen naam te handhaven heeft, maar de eer en den naam der gansche constitutioneele partij. De constitutioneele partij heeft hare hoop, hare verwachtingen, hare toekomst aan dit ministerie in handen gesteld, en zij heeft het regt strenge rekenschap te vorderen, hoe met dit toevertrouwd pand wordt gehandeld. Al wat de constitutioneele partij, — hetzij door verkeerde handeling, hetzij door veronachtzaming en verwaarloozing, van de zijde zijner leiders — verliest, wint de partij der reactie.

De geschiedenis van het burgerzinnig kabinet is een leerrijk en waarschuwend voorbeeld, hoe snel ministeriën, die de regering der nationale overtuiging schenen te zijn, door eigene schuld, kunnen verbasteren in regeringen van te-leur-stelling.

Het grieft ons, verpligt te zijn een ministerie, dat wij met zooveel blijde verwachting begroetten, op deze wijze te moeten beoordeelen, maar het is de beste [illegible] het op dit oogenblik [illegible]. Wij moeten het op het gevaar opmerkzaam maken, en het niet, door het in zijne zwakheid toe te geven, op het verkeerde pad laten voortgaan. Wij hechten veel aan dit ministerie, maar wij hechten meer aan de zaak van het land. Waar publiek belang spreekt, moeten alle persoonlijke consideratiën zwijgen.

Buitenlandsche berigten.

GRIEKENLAND.

Uit Athene schrijft men van den 19den februarij:

»Gisteren avond is eene Engelsche stoomboot [illegible] Malta aangekomen, met depêches [illegible] *Wyse* en den admiraal *Parker*. [illegible] heeft het gerucht zich verspreid, [illegible] van Frankrijk [illegible] *Lloyd*, was Athene in vreug-

de. Ieder oogenblik verwachtte men de opheffing der blokkade.

De Senaat is bijeengeroepen om belangrijke mededeelingen van de regering te ontvangen.

In de zitting van den 14den had de heer *Londos* de vermeende bezetting van Cervi en Sapienza door de Engelschen, officiëel tegengesproken.

De Fransche vloot bevindt zich steeds te Mytilene. Zij is niet bij den Piraeus verschenen."

BELGIE.

Brussel, *6 maart*. De interpellatiën die de heer *Piscatory* tot de regering zoude rigten, aangaande de redevoeringen die door vertegenwoordigers in de kiezers-clubs gehouden zijn, hebben gisteren in de Fransche Wetgevende Vergadering niet plaats gehad. De procureur-generaal van het departement der Seine is den heer *Piscatory* voorgekomen en bij den aanvang der zitting heeft de president een requisitoir voorgelezen, strekkende om gemagtigd te worden tot het instellen van eene vervolging tegen den heer *Michel* (van Bourges), juist om het feit waarover de interpellatiën zouden plaats hebben. De tot de Bergpartij behoorende redenaar heeft verklaard, dat men hem lasterde en, even als hij in zijnen brief aan den *Constitutionnel* gedaan had, op de tribune staande gehouden, dat hij niets gezegd had van alles wat men hem liet zeggen. Niettegenstaande deze zeker niet onpartijdige tegenspraak, heeft de Kamer met eene ontzaggelijke meerderheid het verzoek om eene vervolging te mogen instellen, urgent verklaard en ter onderzoeking naar de afdeelingen verzonden.

Een quasi-requisitoir om dezelfde feiten en met hetzelde doel, werd vervolgens tegen een ander lid der Bergpartij, den heer *Bancel*, gedaan. De minister van Justitie was ditmaal minder gelukkig, daar zijn verzoek met eenparigheid van stemmen werd afgewezen. Een derde, naar men zegt, tegen den heer *Lagrange* gereed gemaakt, requisitoir werd niet voorgelezen.

Dit is het eenige belangrijke van die zitting.

Zoo als men verwachtte heeft het ministerie, ten opzigte van de wet op de maires, in de afdeelingen eene volkomene nederlaag geleden. Van de vijftien leden, die benoemd waren om de commissie uit te maken, hebben er zich tien tegen het ontwerp verklaard. De vereeniging der legitimisten, der Bergpartij, van de linkerzijde en eene fractie van de *tiers*-partij, heeft tot dit resultaat geleid. Uit een administratief oogpunt beschouwd blijven wij het er echter voor houden dat het eene goede wet is. Het schijnt overigens dat het kabinet besloten heeft haar toch in publieke discussie te brengen.

De definitieve uitslag der voorloopige verkiezingen van de *Union électorale* blijft, zoo als zij gisteren werd opgegeven. De heeren *Lahitte*, *Bonjean* en *Foy* zijn de drie kandidaten van de partij der orde te Parijs en schoon alle organen van de legitimistische en bonapartistische partijen zich nog niet verklaard hebben, is het zeer waarschijnlijk dat alle, of bijna alle, hare persoonlijke sympathiën zullen laten laten varen, om zich te vereenigen op de drie namen die het eerst uit de voorloopige stembus zijn genomen. Reeds heeft de *Union*, een der voornaamste legitimistische organen, dit ronduit verklaard. Wanneer al de andere gematigde bladen, van welke kleur ook, dit voorbeeld volgen, dan kan men bijna zeker zijn dat de lijst van de *Union électorale* zal doorgaan.

In de departementen blijven de kansen zeer onzeker, zoowel voor de roode, als voor de gematigde kandidaten. Niettemin blijft het waarschijnlijk dat de eersten in de meeste kies-collegiën de overhand zullen behouden.

Berigten uit Rome houden in, dat het gerucht van de aanstaande komst van een Oostenrijksch leger in die stad, van allen grond ontbloot is. Het is echter ongelukkig dat zoo de Oostenrijkers daar niet zullen komen, de Paus evenmin derwaarts zal terugkeeren. Alle onzekerheid omtrent dit punt is weggenomen. Even zoo als de pogingen van de heeren *d'Harcourt*, *de Corcelles*, den generaal *Baraguay d'Hilliers*, hebben ook die van den kardinaal *Dupont* schipbreuk geleden. De Paus is en blijft te Portici. Tot hoe lang? Niemand kan dit voorzien.

Zoo als men verwachtte, heeft de Groot-Hertog van Toscane besloten toe te stemmen in alles wat Oostenrijk ten opzigte der militaire bezetting mogt verlangen. Hij had verzocht dat die bezetting tot eenen vasten tijd werd bepaald, dat zij in alle gevallen niet langer dan drie jaren zoude kunnen duren en eindelijk dat de soldij der troepen door Toscane betaald zoude worden, opdat de regering eenen onmiddellijken invloed op de soldaten konde uitoefenen. Die voorwaarden zijn door het Weener kabinet bepaaldelijk afgeslagen. Het is nu nagenoeg zeker dat Florence minstens voor tien jaren een Oostenrijksch garnizoen zal houden. Het ontwerp van deze overeenkomst, door den Groot-Hertog geteekend, werd den 24sten februari naar Weenen, ter goedkeuring aan den Keizer gezonden.

In de zitting der Sardinische Kamer van Afgevaardigden van den 28sten februari, werden de artikelen 2 en 3 van het wets-ontwerp op het tarief der briefporten, aangenomen, overeenkomsig de conclusien der commissie en met verwerping der verschillende voorgestelde amendementen. Art. 2 stelt eene eenvormige taxe van 20 centimes voor alle brieven, die over eenen afstand van meer dan 25 kilometers verzonden worden; volgens art. 3 zal er voor brieven over eenen kleineren afstand, slechts 10 centimes betaald worden.

De Zwitsersche federale raad heeft, onder dagteekening van 26 februari, eene nieuwe circulaire betreffende de uitgewekenen aan de regeringen der kantons gezonden. Die circulaire houdt in dat, ten gevolge van inlichtingen door den federalen raad aan de regering der Fransche republiek gegeven, laatstgenoemde genegen is de uitgewekenen, die onder de vereischte voorwaarden dienst zouden willen nemen in het vreemden legioen in Algerië, daarbij toe te laten.

FRANKRIJK.

Men leest in den *Toulonnais*:

»Het 33ste regement van linie, dat het 13de en 17de van hetzelfde wapen, wier aankomst te Marseille wij gemeld hebben, spoedig moest volgen, is waarschijnlijk te Rome opgehouden ten gevolge der beweging, welke in die stad plaats gehad en, naar men zegt, zich ook over de provinciën heeft uitgestrekt.

De laatste berigten uit Livorno houden in, dat er ook in Toscane eene hevige spanning heerscht en dat er reeds eene menigte Oostenrijksche militairen in dat land, hetwelk zich moeijelijk aan een vreemd juk kan gewennen, vermoord zijn.

Zoo bestaat er eene gisting in de Romeinsche Staten, in Toscane, Napels, Sicilië, Lombardije, met één woord in alle gedeelten van Italië.

Het Oostenrijksche leger dat in Italië gestationneerd is, blijft steeds op zijne hoede en gereed om op marsch te gaan. Tegen het voorjaar voorziet men ernstige gebeurtenissen."

Binnenlandsche Berigten.

's Gravenhage, *6 maart*. Ingevolge Koninklijke kabinets-beschikking dd. 11 februari 1850, no. 53, is de luitenant-kolonel van den generalen staf *G. E. A. van Panhuijs*, vroeger gevolmagtigde van wege Limburg bij de militaire commissie van den Duitschen bond, en later voor de behandeling der militaire zaken aan het gezantschap te Frankfort toegevoegd, van daar eervol teruggeroepen, en ter beschikking gesteld van het departement van Oorlog.

Bij Koninklijk besluit van den 24sten februari 1850, no. 64, is aan den secretaris van legatie mr. *W. H.* baron *van der Duyn*, eervol teruggeroepen uit zijne betrekking bij Z. M. gezantschap te Frankfort, met behoud van zijn titel en rang, een wachtgeld toegelegd van *f* 1000, in afwachting dat hij weder buiten 's lands zal kunnen geplaatst worden.

Bij Koninklijk besluit van den 24sten februari 1850, no. 65, is, als een blijk van Zijner Majesteits erkentelijkheid ter zake van het menschlievend gedrag der manschap van het Britsch koopvaardijschip *Minerva*, bij de redding van een gedeelte der bemanning van het, in de maand augustus 1849, in de nabijheid van de Algoa-baai, verongelukte Nederlandsche koopvaardijschip *Geertruida*, toegekend aan *James Moir*, kapitein van opgemeld Britsch schip, eene gouden doos, aan *Edmund Montague Leeds*, stuurman van dat schip, eene zilveren doos, beide voorzien van een toepasselijk opschrift; en aan drie matrozen van dien bodem, met namen *James Roidan*, *Simon Elbrecht* en *Richard Phillips*, aan elk twee ponden sterling, in geld.

(*Staats. Ct.*)

† *'s Hertogenbosch*, *6 maart*. Eene niet onbelangrijke regtsvraag werd voor het Provinciaal Geregtshof van Noord Braband heden morgen behandeld.

Hendrik Appels, oud 50 jaren, geboren en wonende te Rotterdam, sjouwer; *Alexander van der Star*, oud 30 jaren, geboren te Amsterdam, wonende te Herwijnen (Gelderland), koopman; *Jan Voorthuijzen*, oud 21 jaren, geboren te Leiden, laatst wonende te Rotterdam, koopman; *Johannes Gentenaar*, oud 28 jaren, geboren te Utrecht, laatst wonende te Rotterdam, insgelijks koopman, stonden teregt ter zake van door bedriegelijke en listige kunstgrepen, op den 8sten mei 1849, in de herberg van *W. Struik Monté*, te Zierikzee, den lust tot spelen bij dien herbergier te hebben opgewekt, en vervolgens, hetzij als daders, hetzij als medepligtigen, door met genoemden *Monté* te spelen en in dat spel bedriegelijk te handelen, onder anderen door daarin vreemde kaarten te mengen, van denzelven *Monté f* 13 te hebben afgenomen of afgezet.

Bij een vonnis van de arrondissements-regtbank te Zierikzee, van den 6den juli 1849, werden voorzegde beklaagden ex artt. 405 (401), 52, 55, 57, 475 § 5 van het *Code Pénal*, veroordeeld, de twee eersten elk tot 5 jaren gevangenzetting en *f* 1500 boete, de twee laatsten elk tot een jaar gevangenisstraf en *f* 25 boete. Van dit vonnis kwamen de veroordeelden in appel, doch bij arrest van het hof te Middelburg, dd. 20 augustus 1849, werd hetzelve bevestigd. In cassatie gekomen, besliste de Hooge Raad der Nederlanden, den 27sten november 1849, ex art. 405 en niet 401 van het *Code Pénal*, wegens het wettelijk bewijs tot vernietiging en verwees de zaak naar het Provinciaal Geregtshof van Noord-Braband.

Uit de verklaringen der drie in dit regtsgeding gehoorde getuigen bleek het, dat de vier beklaagden bovengenoemd, zich hier en daar voor matrozen uitgaven, de kermissen met spelen afgingen, en te Zierikzee op den 8sten mei 1849 in onderscheidene huizen geweest waren.

De beklaagden kwamen twee aan twee in de herberg, hielden zich alsof zij elkander niet kenden, plaatsten zich aan verschillende tafels en dronken met afzonderlijk gelag. Een van deze vroeg den herbergier *Monté* om kaarten, en zette zijn makker aan om met hem het zoogenaamd *twist jassen* met 3 kaarten te spelen, waarin deze bewilligde. *Monté* gaf zijne kaarten, doch spoedig herdacht een der spelers, dat hij ook kaarten bij zich had, en hem dus die van den kastelein niet benoodigd waren, zoodat des beklaagdens kaarten gebruikt werden. Weldra begon de lust bij den herbergier *Monté* om mede te spelen op te komen, en hij zette zich insgelijks aan de speeltafel.

Men speelde voor *f* 1, die *Monté* won. Vervolgens voor *f* 10, die door *Monté* werden verloren. Hierop weder voor *f* 1, die *Monté* te beurt viel en daarna voor *f* 5, die *Monté* alnog verloor, zoodat *Monté* deze grap *f* 13 kostte. Geen der getuigen zag dat er andere kaarten dan die van het spel, bij gebruikt werden, of dat men bedriegelijk handelde, weshalve er zeer veel vermoeden van opligterij, doch weinig wettelijk bewijs daarvoor bestaat. Onder diefstal zal het wel evenmin kunnen gerangschikt worden. Wenschelijk ware het echter, dat men deze beklaagden konde veroordeelen.

De eerste toch, *Appels* genaamd, werd reeds, slechts 16 jaren oud, den 7den mei 1816, door de regtbank te Rotterdam veroordeeld wegens diefstal tot 6 maanden gevangenis. Een jaar later werd hij te Dordrecht gestraft met 2 jaren gevangenisstraf. Den 26sten September 1821 condemneerde hem weder de regtbank te Rotterdam, wegens zakkenrollerij, tot 5 jaren gevangenzetting. Het hof van assises in Zuid-Holland verwees hem den 15den februari 1827 tot 8 jaren gevangenisstraf met te-pronk stelling, wegens diefstal door meer dan één persoon in een bewoond huis, en thans staat hij weder voor den regter te 's Hertogenbosch wegens afzetterij teregt.

De tweede beklaagde, *van der Star*, werd den 6den november 1834, 15 jaren oud, wegens diefstal veroordeeld tot 6 maanden tuchthuisstraf. Denzelfden *van der Star*, heeft de krijgsraad in Gelderland den 21sten december 1839, vervallen verklaard van den militairen stand en tot 7 jaren tuchthuisstraf, benevens een half uur tepronkstelling veroordeeld, wegens diefstal met uitwendige braak. Deze straftijd was naauwelijks voorbij, of de regtbank te Goes veroordeelde hem den 22sten november 1849, wegens mishandeling, tot 6 dagen gevangenzetting, welke straf hij nog ondergaan moet, terwijl hij thans weder wegens opligting voor dezen hove teregt staat.

Wat de andere twee beklaagden zijn zal men weten aan het gezegde: *Dis moi qui tu hantes*, *je te dirai qui tu es.*

Hoe ongaarne dan ook, heeft de procureur-generaal bij het provinciaal geregtshof alhier, na eene opsomming der feiten, wegens gebrek aan wettelijk bewijs, moeten verklaren voor eene vrijspraak in deze te opineren en zich aan 's regters prudentie te refereren. De taak van den verdediger der beklaagden, mr. *Hubert Sassen*, viel hierdoor ligt, en na een kort betoog, dat, hoe ongunstig ook alle antecedenten voor de beklaagden waren, deze hier niets ter zake deden, nimmer den regter mogten vooringenemen en alleen bij eene veroordeeling ter sprake konden gebragt worden, heeft de verdediger zijne pleitrede gesloten.

Het hof zal in deze op aanstaanden donderdag uitspraak doen.

† *Velp*, *6 maart*. Uit de berigten van elders blijkt, dat van hier verzuimd is te melden, dat onder de *f* 1275, die de collecte voor den watersnood hier heeft opgebragt, niet zijn begrepen de *f* 1000, die door H. M. de Koningin-weduwe aan den gouverneur van Gelderland zijn ter hand gesteld. Het zoude ons leed doen, dat het aanzienlijk bedrag der collecte alhier, aanleiding zoude geven, dat men buitenaf vermoedde, dat die *f* 1000 daarbij behoorden.

Arnhem, *6 maart*. Op gisteren avond gaven de 40 Fransche bergzangers in het gebouw Musis Sacrum alhier een groot pastoraal concert, dat over het algemeen zeer wel voldaan heeft, vooral de verschillende basstemmen waren zeer te roemen, de vrouwen-stem, gezongen door jongelingen, zeer liefelijk, behalve enkele passages waarin zij te schel bevonden werd; enkele zangers werden dan ook met luide toejuichingen begroet.

— Men verneemt dat het Fransche tooneelgezelschap, onder directie van den heer *Monet*, voornemens is op woensdag 13 maart e. k. alhier ten tooneele te voeren: *Ce que femme veut!... Titi à la représentation de Robert le diable* en *L'oubli*, *ou le nom de ma femme?...*

STATEN-GENERAAL.

TWEEDE KAMER.

Vervolg en slot van de zitting van maandag 4 maart.

De *minister van Koloniën* vangt aan met hulde te brengen aan de goede bedoelingen van den heer *Sloet*, waarmede zich deze het lot der bevolking van Indië en die van Java in 't bijzonder heeft aangetrokken. Al dadelijk moet hij opmerken, dat hij zich gereed gemaakt heeft om te antwoorden op de interpellatie van dien spreker over een speciaal onderwerp, doch dat de rede van dien spreker ook geloopen heeft over andere punten, meer bijzonder over het cultuur-stelsel, waaromtrent Z. Exc. zich op dit oogenblik en te dezer gelegenheid niet ge-

roepen acht om in uitvoerige wederlegging te treden. Aan den anderen kant moet de minister het toch betreuren, dat de ramp, waarover hier sprake is en die zich slechts tot de helft van de residentie Samarang heeft uitgestrekt, tot zulk eene ernstige discussie in deze Kamer heeft aanleiding gegeven. Een der sprekers (de heer *van Dam*) heeft er reeds opmerkzaam op gemaakt, dat de behandeling van zulke teedere aangelegenheden meer weerklank op Java vindt dan men hier oppervlakkig zou denken, en uit dien hoofde erkent Z. Exc. dat hij de gehoudene debatten minder kan beamen. Maar, hoe dit zij, het is ons allen alléén te doen om het goede te bevorderen en het nuttige aan te kweeken en daarom bepaalt hij zich, zonder in wijdloopige ontwikkelingen te kunnen treden, tot de verzekering, dat de berigten hier van wege het Indisch bestuur ontvangen, de strekking hebben, om, wel te bevestigen dat er, — ten gevolge van wanoogst van de rijst, dat zoo niet geheel dan toch voornamelijk is toe te schrijven aan overstroomingen uit hoofde van veelvuldige regens, — in sommige gedeelten van Samarang gebrek aan dat voedingmiddel is ontstaan. Maar, afgescheiden daarvan, moet de minister er bij voegen, dat een voorloopig ingesteld onderzoek naar de oorzaken, het gevolg heeft gehad, dat men bevonden heeft, dat, na den rijken oogst van 1848, de Javaan niet genoeg gezorgd heeft om van zijn overvloed iets over te leggen voor later, zoodat zijne gewone zorgeloosheid, mede oorzaak is van zijne tegenwoordigen nooddruft. Hij wil aannemen dat daarbij kan gekomen zijn eene slechte behandeling van mindere inlandsche beambten, maar moet toch opmerken, dat, op zulk een uitgebreid gebied als Indië, het toch wel onmogelijk moet geacht worden, alle gebreken of afwijkingen op eenmaal te voorkomen, en dat het nemen van maatregelen tot wegneming van al wat minder goed of verkeerd is; op dat terrein, oneindig moeijelijker is, dan in eenen staat met een ordelijk en welgeregeld bestuur. Uit alle bij het gouvernement ontvangen berigten blijkt evenwel, dat er alle voorzorgen zijn genomen en hij verklaart wijders, dat de ramp zich bepaalt tot Damak en Grobogan. Wel is waar dat in een gedeelte van Bagelen, zich ook insecten hebben vertoond, maar dat daar de gevolgen niet van dien aard zijn geweest dat de tusschenkomst van het algemeen bestuur noodig is geweest, zoodat men aldaar heeft kunnen volstaan met het nemen van plaatselijke maatregelen.

Wat nu betreft het aangevoerde wegens de verspreiding van een gedeelte der inlandsche bevolking door vertrek uit hare woonplaats, — de minister heeft dienaangaande geene officiëele berigten, het is waar dat particuliere informatiën daarvan spreken, maar men moet aan dat verschijnsel niet te veel gewigt hechten, want het is eene zaak die zich zeer goed laat begrijpen, dat, wanneer op de eene plaats geen voldoend voedsel is, de bewoners naar elders opbreken en dus hier naar de hoofplaats Samarang trokken. Maar, ten opzigte van dat alles, zij men gewaarschuwd tegen overdreven berigten, want Z. Exc. kan toch niet onopgemerkt laten, dat die massa van menschen die te Samarang in den ellendigsten toestand zouden zijn aangekomen, niet zoo groot is als is afgemaald; evenwel dat is de vraag niet; het geldt hier niet of er honderd menschen meer of minder in de ramp hebben gedeeld, maar het geldt de algemeenheid van de ramp en de maatregelen van leniging. Z. Exc. kan verzekeren dat het Indisch gouvernement al die maatregelen genomen heeft die strekken kunnen tot doelmatige te-gemoet-koming. Hij heeft berigten, waaruit blijkt dat te Samarang de middelen aanwezig zijn om in den nood te voorzien en tevens blijkt, dat het bestuur niet zonder reden beducht is, dat de Javaan, bij het ontvangen van overgroote hulp, geneigd zou zijn om eigene hulpmiddelen door arbeid verkrijgbaar, te verwaarloozen. Z. Exc herhaalt, dat volgens alle ontvangene berigten, de toestand niet al dat verschrikkelijke en verontrustende aanbiedt, als volgens de schildering van den geachten spreker ligtelijk ware te vermoeden; niettemin beseft Z. Exc. al het gewigt van de zaak en heeft het stellig voornemen om aan het Indisch bestuur op te dragen, nadere berigten in te winnen en te verstrekken.

Èn deze Kamer, èn hij minister, beoogen gezamenlijk het goede, en dit waarborgt hem, dat men hem geen vertrouwen zal weigeren; hij zal het zich overigens ten pligt rekenen om de wenken door den spreker in den loop zijner rede gegeven, mede te deelen aan het Indisch bestuur en om daar waar verkeerdheden of misbruiken heerschen, voorziening aan te brengen, opdat men wete, niet alleen dat men zich hier het lot der Indische bevolking aantrekt, maar ook dat al gedaan wordt wat noodig is tot verbetering van haren toestand. Het Indisch bestuur bovenal moet niet geschokt of ondermijnd worden; hij is van meening, dat discussiën zoo als van heden, niet te ver moeten uitgebreid, niet al te dikwerf moeten plaats hebben. Men vergete het niet dat wij op Java met eenige duizende Europeanen tegen over millioenen inboorlingen staan, die ja, onderworpen en volgzaam zijn, maar daarom niet vrij van gehoor te geven aan inblazingen en aan influentiën die eene nadeelige werking zouden kunnen hebben. Het is zijn doel niet om aan de vertegenwoordiging lessen te geven over het gebruik van het regt van interpellatie, maar in deze speciale aangelegenheid moest hij toch wijzen, op de mogelijke gevolgen van discussiën over het inwendig beheer der koloniën.

Wat aangaat de epidemie, waarvan de geachte spreker gewaagde, die ziekte vertoont zich op Java meermalen en sedert verscheiden jaren, zelfs vóór het invoeren van het cultuur-stelsel. Zelfs in de Molukkos, eene zoo gezonde streek, heeft zich ten aanzien van den gezondheids-toestand eene geheele omkeering geopenbaard en epidemische ziekten zich vertoond; op Java komt zij meermalen voor, en is nimmer toegeschreven aan de heerendiensten of aan de cultures; integendeel heeft het cultuur-stelsel gaande weg geleid tot verspreiding van veel grootere welvaart onder de bevolking dan zij vroeger genoot.

Z. Exc. herhaalt, dat hij niet ontkennen wil dat er in Indië misbruiken bestaan, maar ze op ééns weg te nemen is onmogelijk. Deze verzekering wil hij echter gaarne geven dat, zoowel hij als het Indisch bestuur, ernstig gezind zijn, alle misbruiken of verkeerdheden, zooveel maar immer mogelijk is, te keer te gaan.

De Kamer zal van hem nu hij meer bepaald tot de gerigte vragen komt, niet verwachten, dat hij den spreker op den voet volge in diens uitgebreide rede of in al de details kome; er zijn zelfs vragen van cijfers gedaan, waarop hij minister, geheel onvoorbereid zijnde, geen voldoend antwoord zou kunnen geven. Hij meent echter door het tot dusver aangevoerde voldaan te hebben aan den wensch, in de eerste plaats door den heer *Sloet* geuit, om namelijk de *andere* oorzaken te kennen van het bestaande gebrek in een gedeelte van Java. — Hij herhaalt, dat behalve aan insecten, de ramp is toe te schrijven aan overstroomingen, aan zorgeloosheid der bevolking en welligt ook aan misbruiken van eenige mindere beambten. Een onderzoek is nopens een en ander ingesteld waaruit de nadere bijzonderheden dienaangaande zullen kunnen blijken.

2o. Wat betreft de uitgebreidheid van de ramp, zij heeft zich uitgestrekt tot twee afdeelingen van de vijf van Samarang.

3o. De middelen van herstel zijn: 1o. te-gemoet-koming door verstrekking van voedsel; en 2o. in-staat-stelling om weder door eigen arbeid, zich middelen van bestaan te verschaffen.

4o. Wat aangaat den invloed van de ramp op de inkomsten van Indië, ZExc. verklaart met den besten wil ter wereld dien invloed onmogelijk te kunnen opgeven. De verpachtingen zijn nog niet geheel afgeloopen; hij kan dus met geene mogelijkheid eene opgave doen van het verschil tusschen een gelijk tijdperk van 50 met 49. Het is waar dat de amfioenpacht circa 9 ton minder dan het vorige jaar heeft beloopen, maar hij wijst er ook op dat die opbrengst het eene jaar meer, het andere jaar minder bedraagt doch dat die pacht in de laatste jaren steeds gemiddeld 6 à 7 millioen heeft opgebragt. ZExc. ofschoon onvoorbereid op deze punten, heeft gaarne voor zoo ver hij kon, inlichting willen geven ten einde van zijnen goeden wil blijk te geven. Hij vertrouwt, — hiermede besluit hij — dat de Kamer de overtuiging hebbe, dat hij de meeste aandacht heeft gevestigd op de rede van den geachten spreker en op de wenken daarin gegeven. Hij herhaalt den spreker zijnen dank voor die wenken en zal er het Indisch bestuur, voor zoo veel noodig, opmerkzaam op maken, en hij betuigt nogmaals dat daar waar misbruiken bestaan en hij, minister, ze zal kunnen voorkomen of verhelpen, hij daarin met allen klem zal te werk gaan.

De heer *van Hoëvell* kan niet toegeven, dat deze interpellatie eene gevaarlijke strekking, een nadeeligen invloed op de bevolking van Java zou kunnen uitoefenen. Hij gelooft integendeel, dat zij, zoo als zij heeft plaats gehad en na het antwoord, door den minister gegeven, een hoogst nuttig gevolg kan opleveren. De minister heeft de oorzaken van de rampen, die een deel van Java teisteren, opgegeven, welke van verschillenden aard zijn en uit onderscheidene omstandigheden voortvloeijen. Indien het nu eene waarheid mogt zijn, hetgeen gedurende deze beraadslagingen is beweerd, dat hetgeen in dit land en in deze vergadering gebeurt, ter kennis van de Javaansche bevolking komt, en indien deze nu zal vernemen, dat de minister van Koloniën in deze vergadering verklaard heeft, dat het zoo moeijelijk is, om paal en perk te stellen aan de misbruiken, die hier of daar in Indië mogten plaats hebben, — dan zal het voorzeker een aangenaam gevoel te weeg brengen, wanneer men opmerkt dat de vertegenwoordiging acht slaat op de handelingen van het bestuur in Indie, en dat die naauwlettend gecontroleerd worden. Indien het alzoo eene waarheid is, dat de Javaansche bevolking van alles kennis draagt van het geen hier voorvalt, dan zal ook deze interpellatie bij haar bekend worden en hare nuttige zijde opleveren. — Spr. bedankt den minister voor de belangrijke mededeelingen, die hij heden aan de vergadering heeft gedaan, en voor de toezeggingen, die de minister daarbij gevoegd heeft nopens het nader onderzoek, dat hij ten opzigte van de ramp heeft doen instellen, en de maatregelen die hij bevolen heeft, om de ramp, zoo mogelijk, te keeren, voor het vervolg te verhoeden, en de misbruiken, die mogten geleid hebben om haar te doen ontstaan of te voeden, uit den weg te ruimen. In afwachting van dat onderzoek, dat ingesteld is, en de maatregelen, die ingesteld zullen worden, zal spr. nu niet met het ministerie strijden, of de oorzaken, die het heeft opgegeven, de eenige, de voornaamste zijn, doch spr. kan niet nalaten den minister, bij dat onderzoek dat ingesteld zal worden, opmerkzaam te maken op twee onderwerpen, die daarbij zeer in aanmerking komen. — In de eerste plaats dient vooral het oog te worden geslagen op hetgeen de gouverneur-generaal *Merkus*, bij circulaire in 1844 aan de residenten op Java heeft kenbaar gemaakt, uit welke circulaire blijkt, dat er ten aanzien van de heffing der landrenten geen behoorlijke maatstaf bestaat, doch integendeel de grootste onevenredigheid heerscht. In diezelfde circulaire werden dan ook eenige denkbeelden aangegeven omtrent de wijze, waarop die heffing zou worden geregeld en geïnd. Het is spr. echter niet ter oore gekomen, dat de toen gegevene bevelen zijn nagevolgd; hij verzoekt alzoo den minister wel de noodige inlichtingen te willen vragen aan den gouverneur-generaal, of de wijze, waarop die landrente voortdurend wordt geheven, niet ééne der oorzaken is van den tegenwoordigen toestand?

Ten tweede vestigt spr. de aandacht des ministers op eene circulaire van den tegenwoordigen gouverneur-generaal, den heer *Rochussen*, van 8 juli 1847, waaruit blijkt dat de heerendiensten, die, ten behoeve van het gouvernement, hetzij tot den aanleg van werken, het oprigten van gebouwen, hetzij voor de cultures, van de Javaansche bevolking worden gevorderd, ongelijkmatig en onevenredig worden verdeeld, zoodat van sommigen veel te veel, van anderen in evenredigheid veel te weinig wordt gevergd. Spr. verzoekt den minister, dat hij, ook nopens dit punt, een naauwkeurig onderzoek doe instellen en te gelijk doe nagaan, of ook die onevenredigheid niet ééne der oorzaken is van het tegenwoordig gebrek.

Niemand vraagt meer het woord, zoodat deze beraadslagingen worden gesloten en deze interpellatie is afgeloopen.

De heer *van Eck* wenschte gaarne van den minister van Binnenlandsche Zaken inlichting te bekomen, waarom het *Bijblad tot de Nederlandsche Staats-Courant*, jaargang 1849, nog niet voltooid is.

Nadat de vergadering verlof had verleend tot het doen dier vraag, heeft de minister van Binnenlandsche Zaken geantwoord, dat hij niet genoegzaam met de bijzonderheden der administratie van het *Bijblad* bekend is, om de redenen op te geven, waarom het *Bijblad* nog ten achteren is. Hij wil echter gaarne op zich nemen, inlichtingen dienaangaande in te winnen, ten einde in eene volgende vergadering deswege mededeeling te doen.

De heer *van Eck*, neemt met het antwoord genoegen, en trekt alzoo het rigten van verdere vragen in.

Waarna de vergadering wordt gescheiden.

Zitting van woensdag, 6 maart.

Ingekomen eene missive van den minister van Financiën, waarbij mededeeling gedaan wordt van onderscheidene wijzigingen in het ontwerp nopens de brievenposterij.

De voornaamste dier wijzigingen zijn de volgende:

Art. 6 is veranderd als volgt: »Er worden postkantoren gevestigd in de gemeenten, door Ons aan te wijzen.”

In art. 9 is weggelaten de bepaling, dat de vooruitbetaling van *de frankering* ook zal kunnen geschieden door het aanhechten van postzegels.

In art. 12 is de laatste zinsnede vervallen en vervangen door de twee volgende:

»Het port der bijvoegsels, mits verzonden gelijk met het blad, waarbij zij behooren, is onder het port van dat blad begrepen.

»Bij afzonderlijke verzending wordt het port voor ieder bijvoegsel als voor een blad berekend.”

De in het ontwerp gebragte wijzigingen zullen worden gedrukt en rondgedeeld.

Daarna zijn de algemeene beraadslagingen over het geheel van het wets-ontwerp geopend.

De heer *Weynaendts* heeft steeds bezwaar tegen het bij het ontwerp voorgedragen monopolie-stelsel. Alleen uit het oogpunt van in-stand-houding der grootere, door bijzondere inrigtingen nimmer te verkrijgen voortreffelijkheid voor het brieven-vervoer door het geheele rijk, zou men den grond tot dat monopolie kunnen zoeken; maar juist die voortreffelijkheid zal den staat [illegible] het vervoer doen [illegible]vallen, en slechts tusschen enkele plaatsen zal de particuliere concurrentie, meestal alleen in spoed vereischende gevallen, het gerief der ingezetenen vermeerderen, zonder nadeel van eenig belang voor den staat.

De heer *Costerus* heeft mede de voordragt bestreden en wel uit een *vierledig* oogpunt. Hij noemde die 1o. onzedelijk in zich zelve; 2o. onzedelijk in hare uitwerkselen; 3o. zij zal het doel missen; 4o. zij miskent den waren stand der zaken. Spreker treedt daarbij in breede ontwikkeling over het onzedelijke van het hier voorgedragen monopoliestelsel en motiveert zijn afkeurend votum breedvoerig.

De heer *Wintgens* heeft het ontwerp daarentegen verdedigd. Wanneer spreker het uitsluitend vervoer van den staat begeert, dan is zulks onder [illegible]kelijke voorwaarde, dat deze al die gerie[illegible] zal aanbrengen, welke men thans reeds bezit [illegible] omtrent hij alle vertrouwen in den minister stel[illegible]

De heer *de Moraaz* heeft de [illegible] lende oogpunten bestreden. [illegible] en het monopolie zelf [illegible] oorsprong. Spreker is ook niet [illegible] vervoer van staatswege, om de vele gebreken, welke daarbij bestaan. Hij

heldert dit door voorbeelden op, daar vele directeuren van postkantoren die posten als sinecuren beschouwen en ze aan ondergeschikte ambtenaren overlaten.

De heer *Bachiene* is gestemd ten voordeele van de inrigting van den staatspost, zoo als deze in dit ontwerp wordt geregeld. Hij bepaalt zich tot de wederlegging van eenige punten, tegen het zoogenaamde monopolie aangevoerd. Het komt hem voor, dat het publiek belang vordert, dat de staat alleen met het brievenvervoer belast blijve. Het publiek belang gaat bovenal. Men zou het onzedelijk kunnen noemen, een verbod in te trekken, in het algemeen belang daargesteld, en welks afschaffing, wanneer men de behoefte van het geheele rijk overziet, en niet alleen op het *soms* ongerijfelijke van de eene of andere localiteit let, alleen strekken kan, om de schatkist, de *nationale kas*, te berooven ten voordeele van de beurs van enkele bijzondere personen.

De heer *Hengst* kan zijne goedkeurende stem aan het ontwerp niet geven; hij had meer vrijheid verlangd, geene *halve* maar *volledige* hervorming, geen *overgangs*-maatregel. Zijne hoofdbezwaren zijn: *a.* het monopolie-stelsel. *b.* het schaal-tarief.

De heer *Reynders* is mede tegen de wet, genoegzaam op dezelfde gronden als de vorige bestrijders.

De heer *Lotsy* wil wel den staat de uitsluitende bevoegdheid tot brieven-vervoer toekennen, omdat hij ongaarne de opbrengst der brieven-posterij zou missen, tot het behoud waarvan hij geen kans ziet bij openstelling der vrije concurrentie in deze. Maar als hij die bevoegdheid wil toekennen, dan ook moet daartegen overstaan de pligt der administratie, om behoorlijk in de bestaande behoefte te voorzien. En nu is wel bij deze voordragt de bevoegdheid van den staat behoorlijk voorzien en gewaarborgd, maar niet de vervulling van den pligt, welke er tegenover moet staan, zich hier oplossende in openstelling overal van de gelegenheid tot doelmatig en snel brieven-vervoer.

De heer *Schooneveld* wenscht alleen te weten, wat de ware strekking is van art. 9: of het artikel strekt, om gevolg te geven aan den verlangden middenweg? Dat artikel bepaalt, dat een jaar na de invoering dezer wet, de vooruitbetaling van het port ook *zal kunnen* geschieden door het aanhechten van post-zegels. Ware er nu bepaald dat, onder betaling van een zeker regt, het vervoer langs anderen weg kan plaats hebben, dan ware in aller belang, in aller bezwaar voorzien. Hij vraagt dus bepaaldelijk, of die opvatting gelegen kan zijn in de algemeene uitdrukking van het gewijzigd art. 9 en wenscht deswege eene explicatie te provoceren.

De *minister van Finantiën* antwoordt, dat dit art. geene inbreuk maakt op de bij art. 1 aan den staat voorbehoudene *uitsluitende* bevoegdheid tot brieven-vervoer; omdat de uitlegging van den vorigen spreker als niet den in geest der wet gegrond moet beschouwd worden.

De heer *van Dam van Isselt* hecht zeer aan den middenweg, door den heer *Schooneveld* bedoeld. Aanvankelijk was hij niet ongezind, om de uitsluitende bevoegdheid aan den staat toe te kennen, maar als hij let b. v. op het tarief van art. 7, dan vindt hij daarin, met het oog op art. 3, een hatelijk monopolie; een pak papieren, dat men elders voor 50 cents kan ontvangen, zou volgens dat tarief *f* 1.50 kosten; daarin ligt wezenlijk bezwaar; zulk een regt mag de staat zich niet toeëigenen. Het middel van zegelaanhechting en dan vervoer door gelegenheid naar verkiezing, komt hem al meer en meer als zeer doeltreffend voor en hij wenscht dat men dien middenweg zal inslaan.

De heer *Groen van Prinsterer* verklaart zich ten voordeele van het wets-ontwerp, dat aanhangig is en wel zoo als het is liggende. Tot verdediging der uitsluitende bevoegdheid, aan den staat te verleenen, tot het vervoeren van brieven, beroept spreker zich op het voorbeeld van België, Frankrijk, Engeland en Noord-Amerika, waar men zich geene zulke overdrevene denkbeelden van het zoogenaamde monopolie vormt. Hij meent, dat men met het bezigen van het woord *monopolie* voorzigtig moet wezen, omdat het op het gros der menschen veel indruk maakt. Hij merkt op, dat juist eene onvoorwaardelijke concurrentie in dezen zou kunnen leiden tot het verkrijgen van een monopolie, dat men vreest. Hij merkt op dat er maar al te zeer uit het oog wordt verloren, dat het bestaan van den fiscus toch eene onvermijdelijke zaak in den staat is, dat de schatkist niet ledig maar gevuld moet zijn. Hij vreest, dat er ten slotte geene belasting zal zijn, waarvan men de opheffing niet vragen zal aan den minister van Finantiën. Men wil in den tegenwoordigen tijd gaarne alles aan den staat wijten, alles van den staat vorderen, maar tevens den staat niets geven en dezen alles ontnemen.

De heer *van Zuylen van Nyevelt* mag deze wet [illegible] als overgangs-maatregel, want hij ziet [illegible] overgang, wel tegenstelling van twee [illegible] stelsels en hij vindt ook geen waarborg [illegible] zal leiden tot het aannemen van een [illegible]

De heer *Fokker* doet eene vraag in verband tot tot het besluit van 8 december 1847, betrekkelijk de electrische telegrafen. Onder litt. F. bepaalt dat besluit, dat, ingeval later, wegens veelvuldig gebruik van de telegrafen door het publiek, de geldelijke belangen van de post-administratie gevoelig kwamen te lijden, de uitkeering aan die administratie van eene billijke, door de departementen van Binnenlandsche Zaken en Finantiën gezamenlijk te regelen vergoeding, aan de eigenaars der telegrafen zal kunnen worden opgelegd. Spreker wenscht nu te weten: 1o. Of ook de tegenwoordige regering van oordeel is, dat dergelijke bepaling bij maatregel van algemeen bestuur kan worden verordend. Hem komt het voor, dat zoodanige bepaling eerder in deze wet te huis behoort, maar hij gelooft dat zij, om het drukkende er van voor de eigenaars, de goedkeuring der Kamer niet zou erlangen; en 2o. of de regering van oordeel is, om van de bevoegdheid, bij dat besluit verleend, gebruik te maken?

De heer *van Eck* is voor de wet; hij verwacht van de aanneming vele voordeelen; hij dankt den minister van Finantiën, die door zijne voordragt verandering brengt in den toestand van voortdurende wetsverkrachting.

Het uur reeds te ver verstreken zijnde, wordt de voortzetting der discussiën verdaagd tot morgen te 11 ure.

Zitting van donderdag 7 maart.

In de zitting van heden is ingekomen eene Koninklijke boodschap, ten geleide van een wets-ontwerp en daarbij behoorende Memorie van Toelichting, betrekkelijk de overbrenging van fondsen, van de begrooting van 1849 op die van 1850, voor het herstel van het Nederlandsche muntwezen. Drukken en ronddeelen en verzenden naar de afdeelingen.

Nog altijd loopen deze over de algemeene beginselen en meer bepaald over de bij art. 1 aan den staat toegekende uitsluitende bevoegdheid tot brievenvervoer. Onderscheidene sprekers hebben weder het woord gevoerd, zoo tot verdediging als bestrijding der wet, uit velerlei oogpunten.

Ook de *minister van Finantiën* heeft, nadat er geene sprekers meer ingeschreven waren, het woord gevoerd tot verdediging der voordragt en tot beantwoording van de veelvuldige opmerkingen of bedenkingen in den loop der discussiën gemaakt.

Op de uitnoodiging van den heer *Duymaer van Twist*, heeft de *minister van Binnenlandsche Zaken* verklaard, dat hij voornemens is de kies- en provinciale wet nog zóó tijdig aan te bieden dat, na aanneming, reeds dezen zomer eene nieuwe provinciale vertegenwoordiging zal kunnen zamengesteld zijn.

Hij heeft bij die gelegenheid verklaring gegeven, omtrent het oponthoud in de aanbieding dier wetten, tot dusver, waartoe vooreerst zijne ongesteldheid van zes weken veel heeft toegebragt; terwijl ten andere van de vier commissiën, benoemd tot het geven van advies omtrent de grondslagen der kieswet, tot dusver slechts twee het resultaat van hunnen arbeid hebben ingezonden.

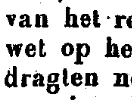
Deze verklaring heeft den heer *Groen van Prinsterer* later, bij het sluiten der discussiën, aanleiding gegeven tot opmerkingen. Hij betwijfelde de mogelijkheid, dat aan die belofte gevolg kon worden gegeven; maar buitendien, ze voldeed hem niet in zooverre er alleen sprake was van provinciale- en kieswet, en dus vooralsnog buiten aanmerking schenen te blijven, al de andere organieke wetten in het 5de add. art. opgenoemd, als: de verantwoordelijkheid der ministers, het onderwijs, het armwezen, de uitoefening van het regt van vereeniging, waarbij nog komt de wet op het regentschap, enz. Hij verwacht die voordragten nog zoo spoedig niet, zoodat wij, naar zijne meening, nog lang zullen blijven verkeeren in den toestand van verwachting. De minister van Binnenlandsche Zaken was niet meer ter vergadering tegenwoordig.

De zitting eindigde tegen 5 uur; het houden van eene avondzitting, in omvraag gebragt, werd vervolgens afgestemd. Voortzetting der discussiën morgen.

Advertentiën.

Heden verloste van eene welgeschapene Dochter, *ANNA MARIA CHRISTIANE SPRENGER*, geliefde Echtgenoote van

ZUTPHEN, den 5den Maart 1850. *E. MÄHLER.*

De Notaris *KOLFSCHOTEN* te *Arnhem*, zal, op Woensdag den 22sten Februarij 1850, des avonds om 7 uur, in het Logement *het Hof van Holland*, in de Weverstraat te *Arnhem*, finaal verkoopen:

1o. Het LOGEMENT *DEN GOUDEN LEEUW*, te *Arnhem* in de Oeverstraat, bij Inzet met de Hoogen gebragt op . . . . *f* 5845.

2o. Het KOETSHUIS en STALLING daar tegenover in de Langstraat op . . . . . *f* 1800.

De Massa van No. 1 en 2 op. . . . . . . » 7644.

en 3o. Het HUIS met de twee daar achterstaande WONINGEN in de Walstraat op . . . . » 2245.

En terzelfder uur en plaats doen inzetten, om op den 3den April 1850 aldaar finaal te verkoopen:

Een HEERENHUIS, gemerkt Wijk G, No. 40, bestaande uit 5 BENEDEN- en 3 BOVENKAMERS, grooten KELDER, KEUKEN en POMP, benevens eene fraaije ZAAL, thans gebezigd wordende voor KOFFIJKAMER, met twee zich daar achter bevindende BERGPLAATSEN en PAKHUIS, twee ZOLDERS en meerdere GEMAKKEN, staande te *Arnhem*, bij den Schipbrug langs den *Rijn*.

Voormeld Perceel heeft een onbelemmerd uitzigt over den Rijn, op de Nijmeegsche en Cleefsche Bergen en is om deszelfs gunstige ligging aan de Rivier tot alles in te rigten.

Ter bezigtiging van dat Perceel vervoege men zich bij de Eigenares Mej. de Wed. *PULSERS*, en om nadere informatiën wegens de Verkoopsvoorwaarden van alle de te verkoopene Perceelen, ten Kantore van voormelden Notaris te *Arnhem*. — *Brieven franco.*

† † † Ten Kantore van *A. DE BRUIN*, te † † *Arnhem*, zijn voor de 5de Klasse Heele en † Gedeelten van Loten in Koop en Huur te bekomen. De trekking begint 18 April.

GOUD, ZILVER, JUWEELEN, en PAARLEN, worden aan gemeld Kantoor tot den hoogsten prijs ingekocht.

Een voortreffelijk middel voor scrofuleuze en met scorbutieke vochten behebte gestellen, ingeval van werkelijke scheurbuik, en alle mogelijke huidziekten, zijn de Zalf en Pillen van HOLLOWAY.

Lijders van dezen aard behoorden dadelijk gebruik van dezelve te maken, daar derzelver onfeilbare goede uitwerking hen spoedig van derzelver deugd zoude overtuigen. Ook zijn zij zeer aanbevelenswaardig voor soldaten en matrozen, welke soms in vreemde landen vertoevende, met huidziekten welke aan die vreemde luchtstreken soms eigen zijn, geplaagd worden, en welke door middel van genoemde Zalf en Pillen spoedige genezing zullen erlangen. De Zalf overtreft ook alle andere voor brandwonden, als mede voor schurft.

Door het vermeerderd debiet zijn de Prijzen thans de volgende.

Doosjes Pillen van *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 7.75, *f* 15.50, *f* 23.50; *Potjes Zalf* van *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 8.15 *f* 15.90 *f* 23.90.

Zijn op *franco-aanvrage* à contant te bekomen, bij den Heer *F. ROMEIJN*, Fz., Depôthouder te *Arnhem*; alsmede te *Londen*, Strand 244, *HOLLOWAY'S* Etablissement.

Burgerlijke stand.

ARNHEM:

Van 3 tot en met 7 maart.

Ondertrouwd: J. Ruigrok, 25 j., en E. Rensink, 30 j. — A. Verhaaf, 31 j., en J. C. de Blecourt, 27 j. — W. Teuben, 34 j., en H Wigman, 23 j. — H. Jansen, 26 j., en G. Welmers, 26 j.

Gehuwd: Geene.

Bevallen: C. R. van der Vegt, geb. Hamer, D. — H. Wilke, geb. Landeweerd, Z. — J. Robben, geb. Janssen, D. — M. van Amelsvoort, geb. Vos. — C. Roelofs, geb. van Vuurden, Z. — J. Willemsen, geb. Heijser, Z. — R. Lankhorst, geb. Willemsen, Z. — H. Borgardijn, geb. Martens, D. — A. M. Pruis, geb. Moel, D. — C. Zwartjes, geb. Hessen, D. — C. Hueting, geb. Akkerman, Z. — J. Schiebergen, geb. Schorn, Z. — A. J. Stoelemeijer, weduwe van P. Roestenburg, Z. — H. J. de Vries, geb. Thuijsman, Z. — M. Lap, geb. Bosman, Z. — S. C. Kraaijenbrink, geb. Raadman, Z. — B. J. van Mierlo, geb. Nierkens, D. — J. C. J. Ter Maat, geb. Cavaljé, Z.

Overleden: J. H. Kraaivanger, 15 j. 4 m. — G. Adelink, 9 m. — W. Limpers, 15 j. 10 m. — E. Uffing, 7 j. — J. L. C. Frequin, 1 j. 3 m. — G. G. Folman, 2 j. 10 m. — H. B. de Vos, 4 m. — J. Wiggers, weduwe van F. Wouters, 63 j. — A. Roelofs, 7 j. 10 m. — R. Theuws 1 j. 3 m. — D. van de Zand, weduwenaar van M. Klaassen, 58 j.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 8 maart 2 El 5 Palm 0 Duim; gew. 0 D. gev. 10 D.

De prijs dezer courant is f 5 in de drie maanden. Afzonderlijke nommers 10 cents. Advertentiën van één tot vijf regels f 1.00, en voor elken regel daarboven 20 centen, behalve 35 centen zegelregt voor elke plaatsing.

Te Arnhem, bij G. J. THIEME, Boekdrukker.